

טסים לעבר התהום המוסרית בעזה

מיכאל ספרד

התראות במייל

22 באוקטובר 2023

השחתה מוסרית היא מנגנון שמזין את עצמו ומצדיק את עצמו במעגל, שללא התערבות עוצמתית ועיקשת יכול להיות נצחי. אצלנו הישראלים, 75 שנות פליטות שכפינו על מיליוני פלסטינים, 56 שנות כיבוש שכפינו על מיליוני פלסטינים נוספים, ו-16 שנות מצור שהטלנו על מיליוני תושבי עזה שחקו את העקרונות המוסריים שלנו ונירמלו מציאות, שיש בה בני אדם ששווים פחות. הרבה פחות. ההשחתה נעה אל מעמקי התהום לרוב במהירות קבועה, עם תקופות מפחידות של תאוצה מסוימת, אבל גם רגעים מלאי תקווה של האטה. עד לשבת השחורה של 7

באוקטובר. האכזריות הבלתי נתפשת שאליה
נחשפנו, ומוכיחה עד כמה הכיבוש והמצור לא רק
משחיתים את הכובש אלא גם את הנכבש, חדרה
לנשמתנו וכמו דלק גרעיני סחררה אותנו בדרך
לגיהנום מוסרי.

יממה של טבח פראי ושיטתי של אזרחים — של
ילדים, נשים, קשישים וגברים — בידי אנשים של
ארגון שאיבד כל שביב של אנושיות הובילו בתוך
ימים ספורים להסרה של מעט החסמים שהיה
נדמה שנותרו לנו. ישראל של היום היא מדינה
וחברה, שבה קריאות למחוק את עזה אינן עוד
נחלת טוקבקסיטים עלובים מהשוליים; שבה חברי
כנסת ממפלגת השלטון קוראים בגלוי וללא בושה
ל"נכבה שנייה"; שבה שר הביטחון מורה למנוע
מים, מזון ודלק ממיליוני אזרחים; שנשיאה, יצחק
הרצוג, הפנים המתונים של המדינה, אומר (אם
לא הייתי רואה את הקטע הזה בעצמי, לא הייתי
מאמין) שכל העזתים אחראים לפשעי החמאס.

בעזה על 2.3 מיליון תושביה, יותר ממחציתם ילדים, החיים תחת שלטון שמשלב דיקטטורה עם פונדמנטליזם דתי, הנשיא שלנו לא הצליח למצוא שום עזתי, גבר, אשה, או ילד, שאינו אחראי. מזל ששום ערוץ חדשות עוד לא הזמין סקר לברר איזה אחוז מהציבור היהודי תומך בטיהור אתני בעזה. ואולי לא רק בעזה, למה להסתפק בה. כשהמנהיגות הפוליטית והצבאית מאבדת כל רסן ומכשירה רעיונות של פגיעה מסיבית באזרחים, נוצרת חברה שבה תהליך ההפשטה של בני האדם שמעבר לגבול מאנושיותם, מושלם. וכשזה קורה, התופת מצויה במרחק נגיעה. ב-8 באוקטובר ביצענו קפיצת חלל במסע ההשחתה המוסרית שלנו, ואנחנו קרובים באופן מסוכן לאזור הכבידה של החור השחור. לא פלא שבעזה יש אלפי הרוגים, ובישראל לא נשמע כמעט הקול ששואל אם עשינו די כדי למנוע פגיעה בחפים מפשע.

זוהי לא הכל. אין השחתה מוסרית חברתית המופנית רק החוצה. תמיד יש האויב מבפנים. אותו אויב שעליו המפכ"ל הכריז מלחמה בשבוע שעבר כשהורה לפקודיו למנוע בכוח מחאות נגד המלחמה בעזה ופגיעה בחפים מפשע בה, והציע לגרש לעזה את המוחים. הבעת צער על מות ילדים ברצועה (ויש כבר יותר מ-1,700 כאלה) עלולה לא רק להוביל את המביע לאוטובוסים של המפכ"ל, אלא גם להשעיה מהעבודה או מהאוניברסיטה, כפי שקרה לעשרות בשבועיים האחרונים. זוהי עוד טוב. כי חמלה כלפי ילדי עזה עלולה להסתיים בניסיון לינץ' של המון פשיסטי, כפי שקרה לעיתונאי ישראל פריי (גילוי נאות: אני גאה לומר שהוא חבר שלי). בקיצור: איך נגדיר את המשטר של מדינה שכך מתייחסת לקולות הביקורתיים שבה? אני יודע איך לא.

לא רחוק מאתנו, בדרכם־שלהם אל החור השחור, מרחפים מי שמתיימרים להיות חלק

מ"השמאל-הפרוגרסיבי", ומתקשים לגנות בלי
"אבל" ובלי הימלטות אל ה"הקשר", אורגיה
שטנית של השמדת יישובים אזרחיים בעוטף על
יושביהם. חלקם אף מקשקשים משהו על כך
שדה-קולוניזציה היא תהליך מכוער, והנה כך היה
באלג'יריה וכך היה בקניה, למשל. לקרוא, ולמות
מבושה. אולי לא הבנתם, אבל המאבק לסיום
הכיבוש ולמען עצמאות לעם הפלסטיני הוא חלק
מהמאבק האוניברסלי להגנה על זכויות האדם של
כולם, ולא להיפך. רעיון קדושת חיי האדם, הרעיון
הנשגב שלכל אדם זכויות יסוד שאין לפגוע בהן,
אינם כלי למימוש עצמאות פלסטינית, אלא להיפך
— חירות והגדרה עצמית פלסטינית נועדו לקדם
מציאות, שבה בני אדם נהנים מהגנה על
זכויותיהם וחופשיים לנווט את חייהם כרצונם. מי
שמתבלבלים בעניין הזה אינם הומניסטים. מי
שמתבלבלים בעניין הזה אינם מבטאים תפישה
מוסרית מורכבת ועמוקה, אלא גולשים אל תמיכה
בטרור.

להיות אנושי זו עבודה קשה. להישאר אנושי אל
מול אכזריות בלתי אנושית זו עבודה קשה
שבעתיים. בניגוד למה שנדמה לנו הרבה פעמים,
אנושיות אינה תכונה טבעית של בני ובנות אנוש.
הרבה יותר טבעי הרצון לנקום, להאשים את כולם
בצד השני, להטיל עליהם אלפי פצצות, למחות
אותם מעל פני האדמה. ההיסטוריה האנושית
מלאה בדוגמאות, ונראה שלא למדנו דבר.

אלה ימים נוראים. עברנו טראומה איומה מעשי ידי
בני אדם שאיבדו צלם, ועכשיו אנחנו מפגיזים
והורגים ומרעיבים, ובעיקר מקשים את לבנו לאבן.
ההשחתה המוסרית מסוכנת לקיומנו לא פחות
מחמאס.

עו"ד ספרד מתמחה בדיני מלחמה ובמשפט

זכויות האדם הבינלאומי

לחצו על הפעמון לעדכונים בנושא:

רצועת עזה חמאס

מלחמת חרבות ברזל